

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-VIIA-2914/2025

Zagreb, 6. lipnja 2025.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Četvrtom vijeću za rješavanje izbornih sporova, u sastavu sudac Mato Arlović, predsjednik Vijeća, te suci Andrej Abramović i Frane Staničić, članovi Vijeća, odlučujući u izbornom sporu o žalbi za zaštitu izbornog prava Željka Vučilovskog, kandidata za općinskog načelnika Općine Petrovsko, na sjednici održanoj 6. lipnja 2025. jednoglasno je donio

O D L U K U

Odbija se kao neosnovana žalba Željka Vučilovskog, kandidata za općinskog načelnika Općine Petrovsko izjavljena protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva Krapinsko-zagorske županije KLASA: 012-02/25-01/02, URBROJ: 2140-07/1-25-113 od 4. lipnja 2025.

O b r a z l o ž e n j e

1. Željko Vučilovski, kandidat za općinskog načelnika Općine Petrovsko (u daljnjem tekstu: žalitelj), podnio je žalbu protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva Krapinsko-zagorske županije (u daljnjem tekstu: ŽIP) KLASA: 012-02/25-01/02, URBROJ: 2140-07/1-25-113 od 4. lipnja 2025. (u daljnjem tekstu. osporeno rješenje), kojim je odbijen prigovor žalitelja na zakonitost provedbe drugog kruga izbora za načelnika Općine Petrovsko održanog 1. lipnja 2025.

2. Žalitelj osporava rješenje ŽIP-a, u bitnome, navodeći da prilikom ponovljenog prebrojavanja glasačkih listića promatračima nije omogućen nesmetan uvid u sve glasačke listiće i evidentiranje spornih listića. Ističe da je razlika između dvaju kandidata za općinskog načelnika samo jedan glas pa smatra da je životno logična i moguća situacija da se prilikom paušalnog pregleda listića mogla potkrasti pogreška. Stoga smatra da je opravdano ponovno prebrojati sve glasačke listiće.

Navodi i nepravilnosti koje su se dogodile prilikom glasovanja izvan biračkog mjesta pa da postoji sumnja da je došlo do utjecaja na glasovanje Štefanije Bešenski i da nije osigurana tajnost glasovanja.

Zaključno ukazuje na pogrešku u sastavljanju zapisnika o radu biračkog odbora u kojem nisu upisani birači koji su glasovali izvan biračkog mjesta. U tom smislu ističe da je ta pogreška utjecala na izborni rezultat.

Slijedom prethodno navedenog, žalitelj predlaže da se ponovi cjelokupni izborni postupak na biračkom mjestu broj 10 - Slatina Svedruška (dio) i Svedruža Gornja.

Žalba nije osnovana.

3. Žalitelj je 2. lipnja 2025. ŽIP-u podnio prigovor i dopunu prigovoru zbog nepravilnosti u postupku izbora za načelnika Općine Petrovsko. U povodu prigovora žalitelja ŽIP je zatražio od nadležnog Općinskog izbornog povjerenstva (u daljnjem tekstu: OIP) očitovanje na njegov prigovor i dopunu prigovora te zapisnik biračkog mjesta broj 10.

3.1. Analizom prethodno pribavljenih izbornih materijala ŽIP je donio osporeno rješenje, dok je u mjerodavnom dijelu obrazloženja tog rješenja naveo sljedeće:

"9. Za utvrđivanje odlučnih činjenica Županijsko izorno povjerenstvo je izvršilo uvid u pisanu izjavu Dine Vdović, zapisnik o radi biračkog odbora za izbor općinskog načelnika Općine Petrovsko za biračko mjesto 10, Slatina Svedruška(dio) i Svedruža Gornja, evidenciju izlazaka članova biračkih odbora radi provedbe glasovanja birača izvan biračkog mjesta na lokalnim izborima 1. lipnja 2025., za biračko mjesto 10 - Slatina Svedruška (dio) i Svedruža Gornja te zapisnik o radu Općinskog izbornog povjerenstva za izbor općinskog načelnika Općine Petrovsko (OLN-9).

10. Dina Vdović, potpredsjednica biračkog odbora za biračko mjesto 10 Slatina Svedruška (dio) i Svedruža Gornja u pisanoj izjavi od 2. lipnja 2025. potvrđuje da je 'prilikom provođenja glasovanja izvan biračkog mjesta na adresi Slatina Svedruška 29 za vrijeme glasovanja biračice Štefanije Bešenski u njezinoj neposrednoj blizini cijelo vrijeme nalazila Anica Bešenski čime se nisu stekli uvjeti za tajno glasovanje Štefanije Bešenski'.

11. Iz zapisnika o radu biračkog odbora za izbor općinskog načelnika Općine Petrovsko za biračko mjesto 10, Slatina Svedruška(dio) i Svedruža Gornja, vidljivo je:

- da u njemu nije upisana nijedna osoba pod dijelom V.: a) birači s tjelesnom manom ili nepismeni birači koji su glasovali uz pomoć druge osobe te b) birači koji nisu u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto te su glasovali izvan biračkog mjesta;
- da su rad biračkog odbora promatrali promatrači Petra Krklec (HDZ) i Mirko Glas (Valentina Presečki);
- da na zapisnik ni promatrači, a ni članovi biračkog odbora nisu imali nikakvih primjedbi;
- da su zapisnik potpisali: predsjednik Tomislav Šanjug; članovi Josip Vučilovski, Nataša Papeš, Jasmina Šereg, Karlo Horvat, Antun Vučilovski, Martina Belošević, Nevenka Bolfek i Viktorija Hršak te potpredsjednika Dina Vdović.

12. Iz evidencije izlazaka članova biračkih odbora radi provedbe glasovanja birača izvan biračkog mjesta na lokalnim izborima 1. lipnja 2025., za biračko mjesto 10 - Slatina Svedruška (dio) i Svedruža Gornja vidljivo je:

- da su članovi biračkog odbora Karlo Horvat i Dina Vdović u 18:20 otišli s biračkog mjesta;
- da su izvan biračkog mjesta glasati Štefanija Bešenski, Slatina Svedruška 29 u 18:30

i Ljuba Vdović, Slatina Svedruška 55 u 18:40;

- da su se članovi biračkog odbora vratili na biračko mjesto u 18:45 te su vratili dvije omotnice s glasačkim listićima i četiri neupotrijebljena glasačka listića;
- da su evidenciju potpisali članovi biračkog odbora Karlo Horvat i Dina Vdović.

13. Iz zapisnika o radu Općinskog izbornog povjerenstva za izbor općinskog načelnika Općine Petrovsko (OLN-9), vidljivo je:

- da nije bilo promatrača;
- da članovi izbornog povjerenstva nisu imali primjedbi na zapisnik;

- da je u zapisniku upisana bilješka: 'Na traženje članova proširenog sastava OIP-a, izvršena je kontrola svih važećih i nevažećih listića te nakon prebrojavanja nitko od članova OIP-a nije iznio primjedbe'.

- da su zapisnik potpisali: predsjednica Natalija Podgajski, potpredsjednika Martina Bastić, članovi stalnog sastava Marijan Presečki, Đurđa Cesarec, Nevenka Mužek i Darija Frljužec te članovi proširenog sastava Mladen Peček, Vladimir Bešenski, Zdravko Belačić, Franjo Šanjug i Mirko Hršak.

14. Imajući u vidu navedeno utvrđuje se:

- da je 'neusklađenost u broju glasova' otklonjena ponovnim pregledom i prebrojavanje nevažećih listića u nazočnosti svih članova OIP-a nakon čega je jednoglasno utvrđeno da su svi listići koji su odvojeni kao nevažeći opravdano odvojeni te ponovnim pregledom i prebrojavanjem svih važećih listića nakon čega je utvrđeno da je kandidat Željko Vučilovski dobio 558 glasova, a kandidat Valentina Presečki 559 glasova;

- da ne postoji 'osnovana sumnja na pogrešno proglašeni nevažeći listić', odnosno da ne postoji 'najmanje jedan nevažeći listić', kako zbog prethodno navedenog, tako i zbog toga što podnositelj prigovora uopće nije konkretizirao koji bi to listić i zbog kojeg razloga bio pogrešno proglašen nevažećim;

- da u zapisniku o radu biračkog odbora za izbor općinskog načelnika Općine Petrovsko za biračko mjesto 10, Slatina Svedruška(dio) i Svedruža Gornja u V. dijelu nisu navedeni birači koji nisu u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto te su glasovali izvan biračkog mjesta, a u evidenciji izlazaka članova biračkih odbora radi provedbe glasovanja birača izvan biračkog mjesta na lokalnim izborima 1. lipnja 2025., za biračko mjesto 10 - Slatina Svedruška (dio) i Svedruža Gornja su navedeni birači Štefaniya Bešenski i Ljuba Vdović;

- da ničim nije dokazano da bi došlo do povrede tajnosti glasovanja i nedopuštenog utjecaja jer je pisana izjava Dine Vdović, potpredsjednice biračkog odbora koja je, kao i ostali članovi biračkog odbora, prema odredbi čl. 58. st. 1. ZoLI-a izravno provodila glasovanje te osiguravala pravilnost i tajnost glasovanja, u suprotnosti sa zapisnikom o radu biračkog odbora za izbor općinskog načelnika Općine Petrovsko za biračko mjesto 10, Slatina Svedruška(dio) i Svedruža Gornja kojeg je potpisala i ona te svi članovi biračkog odbora i na koji zapisnik niti oni, a ni promatrači nisu imali nikakvih primjedbi.

15. Zapisnici o radu biračkih odbora i izbornih povjerenstava u izbornom postupku imaju pravnu snagu javne isprave (službenog dokumenta), što potvrđuje praksa Ustavnog suda Republike Hrvatske (odluke Ustavnog suda broj U-V11A-2980/2013, od 24. svibnja 2013. i broj U-V11A-3259/2015 od 4. kolovoza 2015.). Slijedom navedenog, Županijskog izbornog povjerenstvo Krapinsko-zagorske županije imajući u vidu navedene zapisnike te evidenciju izlazaka članova biračkih odbora radi provedbe glasovanja birača izvan biračkog mjesta ocjenjuje navode podnositelje prigovora u pogledu nevažećih listića sasvim neodređenima, a u pogledu povrede tajnosti glasovanja nedokazanima i neosnovanima.

16. Birački odbor očito jest pogriješio u sastavljanju zapisnika o radu biračkog odbora utoliko što u V. dijelu nije upisao birače koji su glasovali izvan biračkog mjesta ali ta pogreška, s obzirom da su ti birački upisani u evidenciji izlazaka članova biračkih odbora radi provedbe glasovanja birača izvan biračkog mjesta, nije takva da bi dovela u sumnju odlučne činjenice pa sukladno tome nije došlo do nepravilnosti koje bi utjecale ili mogle utjecati na rezultat izbora.

17. Činjenica da je prema rezultatima izbora razlika između kandidata samo jedan glas pri tome nije odlučna."

4. Za ocjenu žaliteljevih prigovora mjerodavan je članak 130. Zakona o lokalnim izborima ("Narodne novine" broj 144/12., 121/16., 98/19., 42/20., 144/20. i 37/21.; u daljnjem tekstu: ZoLI) koji glasi:

"Članak 130.

(1) Ako nadležno izborno povjerenstvo, rješavajući o prigovoru utvrdi da je bilo nepravilnosti koje su bitno utjecale ili su mogle utjecati na rezultate izbora, poništiti će radnje i odrediti da se u određenom roku, koji mora omogućiti da se izbori održe na dan kada su raspisani, te radnje ponove.

(2) Ako ne postoji mogućnost ponavljanja poništenih radnji ili ako se nepravilnosti odnose na postupak glasovanja, a bitno su utjecale, odnosno mogle utjecati na rezultat izbora, nadležno izborno povjerenstvo poništiti će izbor i odrediti rok u kojem će se izbor ponoviti."

5. Ustavni sud prvenstveno podsjeća da za izborne postupke vrijedi načelo po kojemu su ti postupci strogo formalni, pa stoga i pravna zaštita u tim postupcima podliježe strogim formalnim pravilima (vidjeti odluku Ustavnog suda broj: U-VIIA-3259/2015 od 4. kolovoza 2015. /"Narodne novine" broj 91/15./).

6. Nakon uvida u materijale iz izbornog spisa, osporeno rješenje i prigovor žalitelja, Ustavni sud ocjenjuje da je ŽIP, postupajući po prigovoru žalitelja, utvrdio sve odlučne činjenice za ocjenu zakonitosti i pravilnosti izbora te pravilno utvrdio da žalitelj nije dokazao da bi postojale nepravilnosti koje su mogle utjecati na rezultate izbora u smislu članka 130. Zakona o lokalnim izborima ("Narodne novine" broj 144/12., 121/16., 98/19., 42/20., 144/20. i 37/21.; u daljnjem tekstu: ZoLI) te da je ŽIP osnovano odbio žaliteljev prigovor.

U konkretnom slučaju, nakon utvrđenih rezultata glasovanja zbog tijesne razlike u glasovima (žalitelj 557 glasova, a kandidatkinja Valentina Presečki 560 glasova) na traženje članova proširenog sastava OIP-a proveden je ponovni pregled i prebrojavanje nevažećih listića u nazočnosti svih članova OIP-a (stalnog i proširenog sastava). Jednoglasno je utvrđeno da su svi listići koji su odvojeni kao nevažeći opravdano odvojeni te je ponovnim pregledom i prebrojavanjem svih važećih listića utvrđeno da je žalitelj dobio 558 glasova, a kandidatkinja Valentina Presečki 559 glasova. Iz zapisnika o radu OIP-a vidljivo je da nije bilo promatrača te da nitko od članova OIP-a nije iznio nikakvu primjedbu. Stoga i Ustavni sud ocjenjuje prigovore žalitelja kojima upire na moguće greške prilikom prebrojavanja glasova neosnovanima.

Ustavni sud ponavlja da zapisnici o radu biračkih odbora u izbornom postupku imaju pravnu snagu javne isprave (vidjeti odluke Ustavnog suda broj: U-VIIA-2980/2013 od 24. svibnja 2013., www.usud.hr; i broj: U-VIIA-3259/2015 od 4. kolovoza 2015., navedeno) te da zapisnike žalitelj žalbenom argumentacijom nije doveo u pitanje.

Ustavni sud prihvaća kao pravilne, zakonite te dostatno obrazložene razloge kojima je ŽIP u osporenom rješenju otklonio i prigovore žalitelja vezane za navodne nepravilnosti koje su se dogodile prilikom glasovanja Štefanije Bešenski izvan biračkog mjesta. Naime, ŽIP je zaključio da ničim nije dokazano da bi došlo do povrede tajnosti glasovanja i nedopuštenog utjecaja jer na zapisnik o radu biračkog odbora za izbor općinskog načelnika Općine Petrovsko za biračko mjesto 10, Slatina Svedruška (dio) i Svedruža Gornja ni članovi biračkog odbora ni promatrači nisu imali nikakvih primjedbi.

U odnosu na prigovore žalitelja vezane za pogrešku u sastavljanju zapisnika o radu biračkog odbora u kojem nisu upisani birači koji su glasovali izvan biračkog mjesta Ustavni sud prihvaća obrazloženje ŽIP-a da je birački odbor pogriješio u sastavljanju zapisnika o radu biračkog odbora utoliko što u V. dijelu nije upisao birače koji su glasovali izvan biračkog mjesta. Ta pogreška međutim, s obzirom na to da su ti birači upisani u evidenciju izlazaka članova biračkih odbora radi provedbe glasovanja birača izvan biračkog mjesta, nije takva da bi dovela u sumnju odlučne činjenice pa u skladu s time nije došlo do nepravilnosti koje bi utjecale ili mogle utjecati na rezultat izbora. Ustavni sud dodatno napominje da je ključno da je biračima omogućeno da ostvare svoje biračko pravo izvan biračkog mjesta što je nesporno učinjeno.

Zaključno, Ustavni sud je utvrdio da je osporeno rješenje ŽIP-a doneseno u skladu s mjerodavnim člancima ZoLI-ja te Ustavni sud stoga prihvaća kao pravilne, zakonite i dostatno obrazložene razloge kojima je ŽIP u osporenom rješenju otklonio žaliteljeve prigovore, uz ocjenu da žalbenim razlozima nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost u ovom dijelu izbornog postupka.

7. Slijedom navedenog, Ustavni sud je na temelju članka 125. alineje 9. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) i članka 91. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst), odlučio kao u izreci.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
dr. sc. Mato Arlović, v. r.